

رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی

دوره ۸، شماره ۲۸، بهار ۱۳۹۹

ص ص: ۲۲-۹

ساخت، روایی و پایایی پرسشنامه موانع استعدادیابی در ورزش ایران

نوید اسدی*^۱ - محمود گودرزی^۲ - سید نصرالله سجادی^۳ - ابراهیم علیدوست قهفرخی^۴

۱.دکتری، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران ۳۰۳. استاد، دانشکده تربیت بدنی و علوم

ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران ۴. دانشیار، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۳/۳۰، تاریخ تصویب: ۱۳۹۷/۰۴/۱۳)

چکیده

هدف از این پژوهش ساخت، روایی و پایایی پرسشنامه موانع استعدادیابی در ورزش ایران بود. به این منظور پرسشنامه ۷۱ سؤالی برای اندازه‌گیری هفت بعد موانع استعدادیابی طراحی شد. نمونه‌گیری به صورت نظری (هدفمند و غیر تصادفی) انجام گرفت. برای تعیین موانع و تهیه پرسشنامه از روش آمیخته استفاده شد. نمونه پژوهش در بخش کیفی ۲۲ نفر و در بخش کمی ۱۴۵ نفر بودند، که از شش گروه رؤسای فدراسیون‌ها، مسئولان کمیته استعدادیابی آن فدراسیون‌ها، افراد شاغل در دفتر استعدادیابی وزارت ورزش و جوانان، استادان دانشگاه، مربیان استعدادیاب و مسئولان استعدادیابی باشگاه‌ها، تشکیل شده بودند. روایی محتوایی و صوری پرسشنامه توسط دوازده نفر از استادان صاحب‌نظر در این زمینه انجام گرفت. به منظور بررسی روایی سازه و تأیید عوامل شکل‌دهنده پرسشنامه، از آزمون تحلیل عاملی تأییدی به کمک نرم‌افزار پی ال اس استفاده شد. همچنین برای بررسی پایایی پرسشنامه از روش همسانی درونی (با استفاده از آلفای کرونباخ) استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی نشان داد که الگوی هفت‌عاملی سازه موانع استعدادیابی در ورزش ایران دارای برازش مناسبی بود. در نهایت می‌توان از پرسشنامه مذکور در بررسی‌های مربوط به نظام استعدادیابی در تمامی نهادهایی که در کشور در حال حاضر متولی امر استعدادیابی هستند، استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی

پرسشنامه، روایی و پایایی، موانع استعدادیابی، ورزش.

مقدمه

به شکل ایجاد کانون در استان‌ها، دعوت عمومی از افراد موردنظر و برگزاری مسابقات است. اما فعالیت‌های استعدادیابی در این نهادهای مختلف هر کدام مسیر جداگانه‌ای را طی می‌کند و برنامه استراتژیک و نظام جامعی که مبنای عمل و برنامه‌ریزی این نهادها در زمینه استعدادیابی قرار بگیرد، وجود ندارد (۶). مطالعه و بررسی پژوهش‌های داخلی نشان می‌دهد با اینکه سازمان تربیت بدنی در سال ۱۳۸۲ در سند راهبردی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور در ارتباط با بحث ورزش قهرمانی و استعدادیابی، نهادهای مجری فرایند استعدادیابی و اهداف و فعالیت‌های آنها تدوین و مشخص شده است و همچنین با اینکه یکی از اولویت‌های پژوهشی سازمان تربیت بدنی و پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی طی سال‌های ۸۶ و ۸۷ طراحی و تدوین نظام جامع استعدادیابی در کشور بوده و با وجود پژوهش‌های صورت گرفته در زمینه استعدادیابی به صورت تکررشته‌ای در پژوهشکده تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، می‌توان نتیجه گرفت نه طرح اجرایی برای استعدادیابی در کشور وجود دارد و نه دستگاه معینی به صورت جدی به استعدادیابی می‌پردازد. همچنین بین دستگاه‌های مختلف در زمینه استعدادیابی هماهنگی وجود ندارد و در این مورد پاره‌ای از دستگاه‌ها به صورت جداگانه، فعالیت‌های پراکنده‌ای را انجام می‌دهند (۶).

نگاهی که در ایران نسبت به ورزش و استعدادیابی وجود دارد، مانند سایر کشورهای پیشرو در ورزش جهان، نگاه حرفه‌ای و آکادمیک نیست، و این موضوع با موانع و مشکلات بسیاری مواجه است. علت این امر را می‌توان به چند مسئله نسبت داد. در مواردی بستر مناسب برای امر استعدادیابی فراهم نیست و در مواردی این بستر فراهم است، اما باز هم نقصان در پروسه استعدادیابی و دستیابی

جست‌وجو و گزینش افراد زبده و نخبه برای یادگیری و انجام هر کار یا مهارتی از دیرباز از چالش‌های بشر بوده است (۲). ورزش هم نه تنها از این قضیه مستثنا نیست، بلکه یکی از مفاهیم بسیار مهم در ورزش، فرایند شناسایی استعداد است (۳). تامسون و بویس (۲۰۱۲)، استعدادیابی در ورزش را فرایندی می‌دانند که از طریق آن کودکان به شرکت در فعالیت ورزشی تشویق می‌شوند که در آن ورزش قابلیت کسب موفقیت را دارند و در این زمینه تعیین و ارزیابی پارامترهایی که سطح توانایی و ظرفیت کودک را نشان می‌دهد، قابل توجه است و باید براساس رشد و سطح آمادگی کودکان طراحی شود (۲۱).

با وجود مشکلاتی که در پیش‌بینی موفقیت ورزشکاران جوان وجود دارد، برنامه‌های استعدادیابی در حال حاضر در سطح جهان در حال گسترش هستند، بنابراین تهیه و تدارک مشاهدات علمی در زمینه استعداد ورزشکاران جوان حائز اهمیت است (۲). در کشور ما استفاده از روش‌های علمی استعدادیابی در ایران از سال ۱۳۷۹ آغاز شد. قبل از آن، طرح و روش نظام‌مندی برای شناسایی افراد مستعد در ورزش کشور وجود نداشت. در این سال سازمان تربیت بدنی (وزارت ورزش و جوانان کنونی)، طرحی را با عنوان استانداردهای استعدادیابی ورزشی توسط دفتر پایگاه‌های ورزش قهرمانی و امور باشگاه به انجام رسانید. این طرح در سراسر کشور به اجرا در آمد و اماکن و تجهیزات مورد نیاز آن فراهم شد، لیکن به جای پرداختن به شیوه‌های استاندارد استعدادیابی در سنین پایه قبل از انتخاب رشته، از ورزشکاران نخبه در رشته‌های مختلف استفاده شد که این شیوه استعدادگزینی یا نخبه پروری نامیده می‌شود و نه استعدادیابی (۲).

در دهه ۱۳۸۰ تعدادی از فدراسیون‌ها نیز شیوه‌های مختلفی را برای استعدادیابی در پیش گرفته‌اند که عمدتاً

نوجوان تیم راگی که حاصل برنامه استعدادیابی بوده‌اند، پرداخت. نتایج رابطه بین این سه ویژگی را در انتخاب افراد بی‌معنی دانست (۲۲). کراسیلیشکو (۲۰۱۱) به بررسی ادبیات پیشینه استعدادیابی و مدل‌های استعدادیابی پرداخت و از بین آنها مدل‌هایی را که برای استعدادیابی در جوامع با منابع انسانی کم، ایجاد شده بود انتخاب کرد و از بین آنها هم یک مدل با عنوان «حضور یا عدم حضور منابع انسانی در انتخاب استعداد» را بررسی کرد. کشورهای با محدودیت منابع انسانی باید روش استعدادیابی مخصوص به خود را داشته باشند. در این مقاله یک سیستم مؤثر پنج‌عاملی از استعدادیابی برای این کشورها معرفی شده است. این مراحل عبارت‌اند از مراحل قبل استعدادیابی شامل تشخیص، شناسایی، و تأییدیه استعداد، و مراحل بعد از استعدادیابی شامل گرایش و انتخاب استعداد. همچنین پیشنهاد می‌کند که به مراحل قبل از استعدادیابی و پیشرفت استعداد باید بیشتر از مراحل بعد از آن توجه شود (۱۵). هیمن^۵ و همکاران (۲۰۱۱) به بررسی ماهیت فاکتورهای روانی، توسعه‌ای و مفهومی تجربه‌شده توسط بازیکنان گلف نخبه می‌پردازد تا به این مفهوم دست یابد که کدام فاکتورها برای بازیکن نخبه شدن اهمیت بیشتری دارد (۱۴). چوو^۴ همکاران (۲۰۱۲) مطالعه‌ای انجام دادند که هدف آن ارزیابی امکان رشد دانش‌آموزان با استعداد به‌طور علمی، برای رهبر شدن بود (توسط بررسی روابط قابل پیش‌بینی بین فردی و روابط محیطی، با استفاده از مدل MDAAM). نتایج نشان داد که خانواده مهم‌ترین و مستقیم‌ترین تأثیر را دارد و به‌دنبال آن انگیزش مستقیم و سپس اعتماد به‌نفس به توانایی‌های خود، دارای اهمیت است (۱۱).

به اهداف آن مشاهده می‌شود. از آنجا که امر استعدادیابی اهمیت انکارناپذیر دارد، اجرایی نشدن آن به‌صورت هماهنگ و صحیح در سازمان‌های متولی و مسئول ورزش نشان از وجود مشکلات و موانع پیش روی آن دارد، که باید از میان برداشته شوند تا فرایند استعدادیابی به‌درستی پیاده و به اهداف آن دست پیدا شود. اما چه موانعی بر سر راه فرایندهای استعدادیابی وجود دارد که به‌درستی به مرحله اجرا و برداشت نمی‌رسند؟ این تحقیق در راستای پاسخ به همین پرسش انجام گرفته و به بررسی موانع و مشکلات استعدادیابی در ورزش ایران پرداخته است. در ادامه برای تبیین بهتر اهداف تحقیق پیشینه تحقیق بررسی شد.

روزل^۱ و همکاران (۲۰۱۰) در تحقیقی با عنوان «بررسی تحلیل عاملی پرسشنامه ارزیابی محیط پرورش استعدادها»، روی ۵۹۰ ورزشکار، به این نتیجه رسیدند که این پرسشنامه به‌عنوان یک ابزار امیدوارکننده برای بررسی‌های کاربردی در توسعه استعداد می‌تواند به‌کار رود. اما در زمینه موانع استعدادیابی ورزشی تحقیقات محدودی انجام گرفته است (۲۰). گلبن^۲ و همکاران (۲۰۱۰) به بررسی عوامل کلیدی در توسعه و پیشرفت ۶۷۳ ورزشکار با عملکرد بالای استرالیا (۵۱ نفر ورزشکار المپیک) که در ۳۴ رشته ورزشی فعالیت می‌کردند، پرداختند. متغیرهای کلیدی نشان دادند که ورزشکاران با عملکرد بالا باید درگیر تجارب ورزشی باشند تا به سطوح بالای عملکردی دست یابند. منظور از این تجارب، سرمایه‌گذاری زمانی و تعهد به تمرین، دسترسی به مربیان کارکشته، حمایت، اشتیاق به تمرین و رشته ورزشی خود، مقاومت و سرسختی در غلبه بر مشکلات و سختی‌هاست (۱۳).

تیل^۳ و همکاران (۲۰۱۰) به بررسی رابطه بین ویژگی‌های آنروپومتری، فیزیولوژیکی و آناتومی بازیکنان

4. Krasilshchikov
5. Hayman
6. Cho

1. Russell
2. Gulbin
3. Till

همکاران (۲۰۱۷) نیز هدف از تحقیقشان را بررسی پیش‌بینی‌های جامعه‌شناختی بالقوه برای شناسایی استعداد در فوتبال جوانان نخبه مطرح کرده بودند. این مطالعات به چهار پیش‌بینی‌کننده بالقوه جامعه‌شناختی استعداد فوتبال منجر شده است: ساعات تمرین؛ تعامل مربی و ورزشکار؛ پشتیبانی والدین؛ و آموزش و پرورش (۱۹).

همچنین تحقیقاتی در زمینه استعدادیابی در داخل کشور انجام شده که در ادامه به مهم‌ترین آنها اشاره شده است. قراخلو و همکاران (۱۳۸۸) در تحقیق خویش، علاوه بر ارائه نیمرخ سلامتی، آمادگی جسمانی و مهارتی گروه‌های مورد مطالعه، تفاوت‌های معناداری را بین برخی متغیرهای استعدادیابی یافتند، به طوری که بعضی شهرها برتری‌هایی از لحاظ عوامل آمادگی جسمانی و مهارتی داشتند. بر این اساس و با عنایت به خصوصیات جسمانی و مهارتی مورد نیاز رشته‌های ورزشی مختلف، بیان داشتند که بابلس در رشته‌های ورزشی از جمله والیبال، بسکتبال، هندبال، واترپلو، کشتی، جودو و قایقرانی؛ اصفهان در رشته‌های ورزشی مثل پرتاب‌ها، شنا، فوتسال، فوتبال، دوهای نیمه‌استقامت، گروه ورزش‌های راکتی و گروه ورزش‌های رزمی؛ اردبیل در رشته‌های ورزشی از جمله دوهای استقامت، اسکی آلپاین و صحرانوردی، فوتبال و گروه ورزش‌های راکتی و مشهد در رشته‌های ورزشی مثل دوچرخه‌سواری استقامت، دوهای استقامت و نیمه استقامت دارای اولویت نسبی‌اند (۹). حسینی و همکاران (۱۳۹۱) در تحقیقی با عنوان «بررسی و شناسایی عوامل استراتژیک (نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید)، استعدادیابی در ورزش قهرمانی جمهوری اسلامی ایران»، به این نتیجه رسیدند که استعدادیابی در ورزش قهرمانی کشور با وجود برخورداری از قوت‌ها و فرصت‌ها، دارای ضعف‌ها و تهدیدهایی از قبیل فعال نبودن وزارت آموزش و پرورش در امر استعدادیابی،

کال روس (۲۰۱۵) به بررسی بعد توسعه استعداد در ورزشکاران المپیک پرداخت. او در این تحقیق به بررسی تأثیرات توانایی‌های جسمانی، جنبه‌های ذهنی و عاطفی، خانه و مدرسه و فرهنگ جامعه روی توسعه استعداد ورزشکاران نخبه پرداخت و چگونگی این ارتباطات را بررسی کرد. ایشان به این نتیجه رسیدند که خانه و مدرسه بیشترین تأثیر را بر توسعه استعداد ورزشکاران نخبه دارد (۱۲). پیون^۲ و همکاران (۲۰۱۶) در تحقیقی با عنوان «مدل‌های پیش‌بینی، سبب کاهش هزینه‌های پرورش استعداد در ژیمناستیک زنان» نتیجه گرفتند که ترکیب مدل‌های مختلف برای شناسایی استعداد از خط خوردن افراد مستعد جلوگیری می‌کند. همچنین شیوه‌های انتخاب براساس تست‌های آماری سبب کاهش هزینه‌ها تا ۳۳ درصد می‌شود و این مسئله به کشورهای با منابع پایین کمک خواهد کرد (۱۸). لوند و همکاران (۲۰۱۷)، در تحقیقی با عنوان «شناسایی استعدادها در انجمن فوتبال سوئد»، بیان داشتند که هدفشان از انجام تحقیق این بوده است که کشف کنند که آیا فرهنگ‌های مربیگری و تعارض بر تجربه عملی مربیان و دانش و تفسیر و نهفته آنها تأثیر می‌گذارند و به این ترتیب راه‌های مختلفی برای تعریف استعدادها وجود دارد یا خیر. ایشان به این نتیجه رسیدند که شناسایی استعداد‌های مربیان از طریق آنچه در قلبشان احساس می‌شود هدایت می‌شود؛ اما آنچه احساس می‌کند، به شدت تحت تأثیر تجربه‌های خود از شناسایی‌های قبلی، تفسیرهای مربوط به فوتبال نخبگان و فرهنگ مربیگری قرار دارد (۱۶). متین و همکاران (۲۰۱۷)، نیز در پژوهشی با عنوان «پیش‌بینی معیارهای شناسایی استعداد‌های بازیکنان فوتبال دبیرستانی نابغه»، نشان دادند که جنس، نوع مدرسه و سطح بازی ممکن است بر درک بازیکنان از مهم‌ترین مهارت‌ها در TID تأثیر بگذارد (۱۷). ریوس و

خود به بررسی موانع موفقیت و تداوم اجرای طرح ملی استعدادیابی فدراسیون دوومیدانی ایران پرداخت. وی در تحقیق خود ضمن بررسی نتایج اجرای طرح ملی استعدادیابی به بیان موانع موفقیت و تداوم اجرای این طرح در ایران پرداخت. براساس نتایج به ترتیب اولویت در بخش ساختاری، مانع ثبات اندک مدیریت در فدراسیون دوومیدانی، در بخش اجرای طرح، تعامل اندک با ورزش آموزشگاهی و در بخش تدوین طرح، گستردگی زیاد طرح بیشترین اهمیت را در خصوص عدم موفقیت و تداوم اجرای طرح ملی استعدادیابی دوومیدانی ایران داشته است (۸). چنانکه در بررسی پیشینه تحقیقات مشاهده شد، تاکنون پژوهشی که به بررسی موانع استعدادیابی در ورزش به طور جامع، یا روایی و پایایی ابزار موانع استعدادیابی در ورزش ایران پرداخته باشد، یافت نشد. از آنجا که طرح‌های استعدادیابی به درستی در کشور پیاده‌سازی نمی‌شوند، لازم است موانع اجرایی آن طی پرسشنامه‌ای روا و پایا در نهادهای مختلف ورزشی سنجیده شوند. همچنین با توجه به اینکه استفاده از پرسشنامه‌های معتبر گام مهمی در تعمیم یافته‌ها و تکمیل چرخه اجرای پژوهش محسوب می‌شود (۱) ف از این رو، این مطالعه در پی دستیابی به ابزاری برای سنجش این موانع و مشکلات بوده است، تا بتواند در رشته‌های مختلف ورزشی در کشور کاربرد داشته باشد و استفاده شود تا بتوان به بهترین راه‌حل‌ها برای پیاده‌سازی نظام استعدادیابی رسید.

روش تحقیق

روش تحقیق حاضر، آمیخته از نوع اکتشافی متوالی (ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی) است. جامعه آماری تحقیق را استادان دانشگاه که در زمینه استعدادیابی فعالیت علمی داشته‌اند، ریاست فدراسیون‌های ورزشی که در حیطه ورزش قهرمانی فعالیت دارند و دارای کمیته استعدادیابی

نبود نظام آمایش و قطب‌بندی ورزش‌ها در نقاط مختلف کشور، فقدان طرح یکپارچه، اجرایی و ساختارمند در استعدادیابی، کمبود امکانات و تجهیزات مناسب برای استعدادیابی، سهم اندک باشگاه‌های ورزشی در پرورش استعداد، تقدم اقدامات سلیقه‌ای بر اجرای برنامه‌های استراتژیک در بین برخی از مدیران ورزش کشور و تمرکز مسئولان ورزش کشور و رسانه‌های گروهی بر نتیجه‌گرایی در ورزش به جای فرایندگرایی، مواجهه است (۴). عیدی و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهشی به تحلیل مسیرهای استعدادیابی ورزشی در کشورهای منتخب جهان پرداختند. نتایج حاکی از آن بود که چین یکی از مؤثرترین سیستم‌ها را در جهان برای انتخاب و پرورش استعدادها و ورزشی به صورت نظام‌مند در هر یک از رده‌های سنی جوانان دارد. در جمهوری فدرال آلمان، استعدادیابی در مدارس و باشگاه‌های ورزشی انجام می‌گیرد (۷). همچنین کجباغ‌نژاد (۱۳۹۲) در تحقیقی با عنوان «شناسایی سازه‌های اصلی مرتبط با استعدادیابی روان‌شناختی در ورزشکاران از طریق تحلیل عوامل» به این نتیجه رسید که سازه‌های مهارت‌های روانی سرسختی، کمال‌طلبی، خوش‌بینی و انگیزه پیشرفت، در دو عامل کلی روان‌شناختی دسته‌بندی می‌شوند. عامل اول؛ مهارت‌های روانی، امیدواری و خوش‌بینی و عامل دوم؛ سرسختی و خوش‌بینی (۱۰). دوستداری و همکاران (۱۳۹۴) نیز در پژوهش خود به بررسی مشکلات استعدادیابی فوتبال پرداختند. نتایج این تحقیق نشان داد مهم‌ترین مشکلات استعدادیابی فوتبال عبارت‌اند از: کمبود امکانات مالی و مادی برای استعدادیابی فوتبال، نبود کمیته‌های تخصصی استعدادیابی در باشگاه‌ها، نداشتن برنامه اصولی برای استعدادیابی فوتبال، آشنا نبودن با روش‌های علمی استعدادیابی، و تربیت نکردن افراد متخصص در امر استعدادیابی توسط سازمان‌های مربوط (۵). در نهایت، قاسم‌زاده میرکلایی (۱۳۹۴) در پژوهش

فدراسیون‌ها و ریاست و کارشناسان دفتر استعدادیابی وزارت ورزش و جوانان به صورت تمام‌شمار و در بخش‌های مربیان استعدادیاب، استادان دانشگاه و مسئولان کمیته‌های استعدادیابی باشگاه‌های ورزشی به صورت هدفمند و غیرتصادفی انجام پذیرفت، به طوری که از بین استادان دانشگاه افرادی که در زمینه استعدادیابی فعالیت تحقیقاتی داشتند و پاسخگو بودند، انتخاب شدند و از بین مربیان استعدادیاب و مسئولان کمیته‌های استعدادیابی باشگاه‌های ورزشی افرادی که در دسترس بودند و پاسخگو بودند، انتخاب شدند. دذ نهایت تعداد ۱۴۵ نفر به عنوان نمونه در پژوهش شرکت داشتند. جدول ۱ تعداد نمونه در هر گروه را نمایش می‌دهد.

هستند، مسئولان کمیته‌های استعدادیابی در فدراسیون‌هایی که طرح‌های استعدادیابی اجرا می‌کنند، مربیانی که در زمینه استعدادیابی فعالیت دارند، مسئولان کمیته‌های استعدادیابی که در باشگاه‌های ورزشی ایران فعالیت می‌کنند، ریاست و کارشناسان دفتر استعدادیابی و توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای وزارت ورزش و جوانان ایران تشکیل می‌دهند. نمونه‌گیری در بخش کیفی به صورت نظری (هدفمند و غیرتصادفی) انجام گرفت و نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه پیدا کرد. شایان ذکر است در مجموع ۲۶ مصاحبه با ۲۲ نفر انجام پذیرفت. همچنین تعداد نمونه در روش کمی در سه بخش رؤسای فدراسیون‌ها، مسئولان کمیته‌های استعدادیابی

جدول ۱. جامعه آماری و نمونه پژوهش

روش	جامعه آماری	روش نمونه‌گیری	حجم نمونه پژوهش
کیفی	اساتید دانشگاه	هدفمند غیرتصادفی	۶
	ریاست فدراسیون‌های ورزشی	هدفمند غیرتصادفی	۲
	مسئولان کمیته‌های استعدادیابی فدراسیون‌ها	هدفمند غیرتصادفی	۵
	مربیان	هدفمند غیرتصادفی	۲
	مسئولان کمیته‌های استعدادیابی در باشگاه‌ها	هدفمند غیرتصادفی	۴
	ریاست و کارشناسان دفتر استعدادیابی و توسعه ورزش قهرمانی وزارت ورزش	هدفمند غیرتصادفی	۳
	جمع		۲۲
کمی	رؤسای فدراسیون‌های ورزشی	تمام‌شمار	۳۳
	مسئولان کمیته‌های استعدادیابی	تمام‌شمار	۳۳
	فدراسیون‌های ورزشی	تمام‌شمار	۷
	رئیس و کارشناسان دفتر استعدادیابی وزارت ورزش	تمام‌شمار	۳۷
	استادان دانشگاه	هدفمند غیرتصادفی	۲۲
	مربیان استعدادیاب	هدفمند غیرتصادفی	۱۳
	جمع		۱۴۵

فرایند شش مرحله‌ای به این شرح انجام گرفت: ۱. اجرا و ویرایش مصاحبه‌ها، ۲. کدگذاری نظرها، ۳. طبقه‌بندی نظرها در گروه‌های مفهومی یکسان، ۴. تفسیر مفاهیم برآمده از تحقیق، ۵. ترکیب مفاهیم و نتیجه‌گیری و ۶. مقایسه نتایج با نتایج سایر تحقیقات جهت نام‌گذاری موانع

مواد و روش‌های اندازه‌گیری به این ترتیب بود که، در مرحله نخست (بخش کیفی) موانع موجود در استعدادیابی ورزش ایران از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و سپس انجام مصاحبه‌های کیفی با صاحب‌نظران جامعه آماری تحقیق، شناسایی شد. در این قسمت تجزیه و تحلیل داده‌ها طی یک

استعدادیابی در ورزش کشور است. آنگاه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی موانع دسته‌بندی شد، به این منظور ابتدا با استفاده از شاخص کیزر مایر (۰/۸۱۵) و آزمون بارتلت (df=۲۴۸۵ و Sig= ۰/۰۰۱؛ K2=۱۲۳۶۸/۰۹) داده‌ها برای تحلیل عاملی اکتشافی مناسب تشخیص داده شد. سپس با استفاده از تحلیل مؤلفه‌های کانونی و چرخش واریماکس و با در نظر گرفتن عوامل که بار ویژه آنها بیشتر از یک هستند، موانع استعدادیابی در هفت عامل جمع‌بندی شدند، در نهایت این عوامل با کمک صاحب‌نظران جامعه آماری تحقیق، تعداد نامگذاری شدند.

برای تفسیر بارهای عاملی باید مشخص شود که کدام‌یک از بارهای عاملی باید به‌عنوان مقادیر معنادار لحاظ شود، بدین‌معنا که هرچه میزان بارهای عاملی بیشتر باشد، سطح معناداری آنها در تفسیر ماتریس عاملی افزایش می‌یابد. بارهای عاملی که بزرگ‌تر از ۰/۴ باشند، معنادار و بارهای عاملی بالای ۰/۷ بسیار معنادار تلقی می‌شوند. همان‌طور که در جدول ۲ آمده است، در تمامی متغیرها این ارقام بالاتر از ۰/۴ است که به معنادار بودن سؤالات منجر می‌شوند که نشان از مناسب بودن پرسشنامه این پژوهش دارد.

همچنین به‌منظور تحلیل عاملی تأییدی در این تحقیق از نرم‌افزار پی ال اس که از مزیت‌های بیشتری نسبت به نرم‌افزارهای نسل اول برخوردار است، استفاده شد. به‌طور کلی هرچه بارهای عاملی بیشتر باشد، بهتر است و بارهای عاملی پایین‌تر از ۰/۳۰ تفسیر نمی‌شوند (۱). بارهای عاملی بالای ۰/۷۱ عالی، ۰/۶۳ بسیار خوب، ۰/۵۵ خوب، ۰/۴۵ مناسب، ۰/۳۲ ضعیف‌اند (۱). در این تحقیق به‌منظور اطمینان از فرایند استخراج عامل‌های موانع استعدادیابی در ورزش ایران تحلیل عاملی تأییدی انجام گرفت. تحلیل عاملی مرتبه اول در حالت استاندارد نشان داد که تمامی ۷۰ سؤال هفت گویه موردنظر (به‌جز سؤال ۵۰ در سازه

استخراجی. در مرحله بعد (بخش کمی) با استفاده از پرسشنامه محقق‌ساخته که حاصل عوامل شناسایی شده در مطالعات کتابخانه‌ای محقق و تحلیل مصاحبه‌های انجام شده بود، اطلاعات مورد نیاز محقق برای اولویت‌بندی موانع استعدادیابی در ورزش ایران جمع‌آوری شد و پس از جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه، تجزیه و تحلیل آنها صورت گرفت. روند کار در قسمت تجزیه و تحلیل داده‌های پرسشنامه به این‌گونه بود که به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها و خالص‌سازی آنها از آزمون تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. در این مرحله پس از بررسی روایی محتوایی و صوری ابزار که توسط ۱۲ نفر از استادان صاحب‌نظر جامعه آماری تحقیق در این زمینه انجام گرفت، نظرهای آزمودنی‌ها در مورد موانع و مشکلات استعدادیابی ورزش ایران بررسی شد تا سؤالاتی که اهمیت بیشتری دارند در پرسشنامه نهایی م استفاده شوند و سؤالاتی که اهمیت کمتری دارند، از پرسشنامه نهایی حذف شوند. در مرحله بعدی پرسشنامه تأییدشده نهایی بین آزمودنی‌ها یک‌بار دیگر تقسیم شد و پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، با استفاده از آزمون تحلیل عاملی تأییدی پایایی و روایی سازه پرسشنامه بررسی شد. همچنین پایایی با استفاده از معیار آلفای کرونباخ نیز بررسی شد.

نتایج و یافته‌های تحقیق

پس از تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه‌های انجام‌گرفته تعداد ۱۴۰ مانع یافت شد و پس از بررسی اولیه توسط محقق با نظر صاحب‌نظران جامعه آماری تحقیق، تعداد موانع به ۷۱ رسید و بسیاری از موانع با نظر استادان با توجه به میزان اهمیت و ارتباط آنها حذف شدند. سپس در قالب یک پرسشنامه پنج‌ارزشی لیکرت از پاسخگویان خواسته شد تا اعلام کنند تا چه اندازه آن عامل از نظر آنها بازدارنده

مدیریتی)، دارای بار عاملی مناسباند؛ بنابراین سؤال ۵۰ از سازه حذف و تحلیل عاملی بار دیگر در نرم افزار اجرا شد که نتایج بارهای عاملی سازه‌ها در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. بررسی بارهای عاملی و ضریب تعیین تحلیل عاملی تأییدی در حالت استاندارد و معناداری

سؤالات	بار عاملی (ضرایب استاندارد)	بار عاملی (ضرایب معناداری)	R ² (ضریب تعیین)	سؤالات	بار عاملی (ضرایب استاندارد)	بار عاملی (ضرایب معناداری)	R ² (ضریب تعیین)
Q1	۰/۸۷	۴۳/۵۲	۰/۷۵	Q36	۰/۷۹	۲۶/۱۲	۰/۶۲
Q2	۰/۸۹	۳۹/۷۴	۰/۷۹	Q37	۰/۸۲	۲۲/۸۲	۰/۶۷
Q3	۰/۹۰	۴۷/۶۵	۰/۸۱	Q38	۰/۷۷	۱۹/۵۶	۰/۵۹
Q4	۰/۸۷	۳۱/۸۱	۰/۷۵	Q39	۰/۷۹	۲۰/۶۴	۰/۶۲
Q5	۰/۹۲	۷۳/۵۸	۰/۸۴	Q40	۰/۸۶	۶۰/۳۲	۰/۷۳
Q6	۰/۸۲	۲۱/۴۷	۰/۶۷	Q41	۰/۷۴	۲۷/۸۰	۰/۵۴
Q7	۰/۷۶	۲۱/۱۶	۰/۵۷	Q42	۰/۸۳	۳۰/۰۸	۰/۶۸
Q8	۰/۸۹	۳۰/۷۰	۰/۷۹	Q43	۰/۸۲	۱۸/۷۶	۰/۶۷
Q9	۰/۹۰	۴۵/۲۷	۰/۸۱	Q44	۰/۸۸	۷۵/۷۶	۰/۷۷
Q10	۰/۹۳	۱۵۴/۰۹	۰/۸۶	Q45	۰/۷۸	۴۲/۰۳	۰/۶۰
Q11	۰/۸۸	۱۱۱/۷۹	۰/۷۷	Q46	۰/۴۳	۴/۵۲	۰/۱۹
Q12	۰/۹۲	۷۷/۳۷	۰/۸۴	Q47	۰/۴۸	۴/۷۳	۰/۲۳
Q13	۰/۸۹	۷۳/۵۵	۰/۷۹	Q48	۰/۵۰	۵/۵۶	۰/۲۵
Q14	۰/۸۷	۷۵/۸۷	۰/۷۵	Q49	۰/۴۴	۵/۷۹	۰/۱۹
Q15	۰/۸۸	۵۲/۱۳	۰/۷۷	Q51	۰/۸۵	۲۸/۶۰	۰/۷۲
Q16	۰/۸۷	۸۴/۰۲	۰/۷۵	Q52	۰/۹۲	۷۱/۷۱	۰/۸۴
Q17	۰/۸۵	۱۹/۳۴	۰/۷۲	Q53	۰/۹۲	۸۵/۴۷	۰/۸۴
Q18	۰/۸۶	۲۳/۷۳	۰/۷۳	Q54	۰/۹۵	۱۱۸/۷۹	۰/۹۰
Q19	۰/۸۵	۳۲/۰۰	۰/۷۲	Q55	۰/۹۱	۶۱/۴۸	۰/۸۲
Q20	۰/۸۵	۲۵/۳۷	۰/۷۲	Q56	۰/۹۴	۸۸/۹۶	۰/۸۸
Q21	۰/۸۹	۶۰/۲۴	۰/۷۹	Q57	۰/۹۳	۶۶/۵۲	۰/۸۶
Q22	۰/۸۱	۲۵/۷۳	۰/۶۵	Q58	۰/۹۱	۳۸/۷۵	۰/۸۲
Q23	۰/۷۵	۱۴/۷۵	۰/۵۶	Q59	۰/۹۲	۳۶/۷۴	۰/۸۴
Q24	۰/۸۱	۲۷/۴۳	۰/۶۵	Q60	۰/۹۰	۱۲۲/۶۱	۰/۸۱
Q25	۰/۸۹	۳۷/۵۲	۰/۷۹	Q61	۰/۸۱	۲۴/۹۶	۰/۶۵
Q26	۰/۸۰	۲۷/۳۴	۰/۶۴	Q62	۰/۸۲	۳۲/۲۸	۰/۶۷
Q27	۰/۹۱	۱۳۰/۱۵	۰/۸۲	Q63	۰/۸۲	۲۶/۹۱	۰/۶۷
Q28	۰/۹۲	۷۴/۲۴	۰/۸۴	Q64	۰/۸۰	۱۸/۰۶	۰/۶۴
Q29	۰/۹۳	۷۳/۸۱	۰/۸۶	Q65	۰/۸۶	۵۹/۹۱	۰/۷۳
Q30	۰/۹۱	۱۱۲/۶۲	۰/۸۲	Q66	۰/۷۴	۱۷/۰۰	۰/۵۴
Q31	۰/۹۳	۱۱۱/۸۴	۰/۸۶	Q67	۰/۸۲	۳۸/۵۲	۰/۶۷
Q32	۰/۹۱	۹۴/۷۶	۰/۸۲	Q68	۰/۷۵	۱۵/۸۳	۰/۵۶
Q33	۰/۸۸	۳۶/۴۴	۰/۷۷	Q69	۰/۷۹	۱۹/۵۳	۰/۶۲
Q34	۰/۸۹	۵۲/۲۷	۰/۷۹	Q70	۰/۸۵	۱۲۴/۶۷	۰/۷۲
Q35	۰/۸۹	۴۸/۵۰	۰/۷۹	Q71	۰/۷۶	۲۷/۴۲	۰/۵۷

استعدادیابی فدراسیون‌ها در فرایند استعدادیابی، هزینه‌های بالای شرکت در بسیاری از رشته‌های مختلف ورزشی، ضعف توسعه اقتصادی در باشگاه‌های کشور.

موانع فرایندی: نبود کارگروه تخصصی در راستای تجزیه و تحلیل اطلاعات دریافتی از مراحل مختلف شناسایی مستعدان در بسیاری از کانون‌های استعدادیابی، نبود فرایند استعدادیابی در بیشتر باشگاه‌های ورزشی و کمپ‌های استعدادیابی کشور و یا عملکرد ضعیف آنها در این زمینه، عمل کردن به صورت سنتی در امر استعدادیابی، عدم ارتباط مناسب مدیریت پروسه استعدادیابی با خانواده‌ها در طول دوره فرایند استعدادیابی، خلأ بین رده‌های سنی در فدراسیون‌ها، نبود سیستم بازگردانی افرادی که در قسمتی از فرایند استعدادیابی به دلایل مختلف خط خورده یا از فرایند خارج شده‌اند، معرفی نشدن استعدادها به مکان درست مربوطه و دست‌اندرکاران امر استعدادیابی، نبود برنامه بازاریابی مناسب برای عرضه محصولات فرایندهای استعدادیابی، در نظر نگرفتن مسائل جبران خدمات از طرف ورزشکاران کشف‌شده در فرایند استعدادیابی، مشکلات توسعه محیط حقوقی در استعدادیابی از مرحله کشف تا بهره‌برداری.

موانع علمی و پژوهشی: نواقص جدول‌های نرم و شاخص‌ها در رشته‌های مختلف ورزشی، نداشتن اعتبار و پایایی و بومی‌سازی نشدن بسیاری از آزمون‌ها و مدل‌های استعدادیابی مورد استفاده در کشور، نبود مراکز پژوهشی فعال مختص به استعدادیابی، عدم استفاده از نتایج طرح‌ها و مقالات مربوط به استعدادیابی که در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی انجام شده است، کمبود مطالعه عمیق در بسیاری از ورزش‌ها در زمینه استعدادیابی، دقت پایین در تحقیقات علمی و به انحراف کشیدن مطلب مورد مطالعه، نبود یا ضعف طرح جامع استعدادیابی در بسیاری از فدراسیون‌ها، در واحدهای دانشگاهی رشته تربیت بدنی واحدی تحت

در نهایت موانع مورد ارزیابی در پرسشنامه موانع استعدادیابی ورزش ایران (که البته در طیف پنج امتیازی لیکرت در اختیار نمونه آماری قرار گرفته است)، بدین قرار ارائه شد:

موانع انسانی: نبود تخصص کافی در بسیاری از افراد که درگیر امور استعدادیابی هستند، کمبود مربی آموزش‌دیده و حرفه‌ای در زمینه کشف و پرورش استعداد در رده‌های مختلف سنی و یکسان نبودن هنجارهای کشف استعداد بین آنها، بسیاری از معلمان زنگ ورزش آموزش و پرورش، تحصیلات آکادمیک تربیت بدنی ندارند، به روز نبودن متولیان استعدادیابی در زمینه روش‌های استعدادیابی در دنیا، تفاوت قائل نشدن بین مربی حرفه‌ای و مربی پایه در بسیاری از رشته‌ها، کمبود افرادی که علاقه به فعالیت در حیطه استعدادیابی دارند.

موانع زیربنایی: کمبود تجهیزات سخت‌افزاری لازم جهت استعدادیابی، کمبود تجهیزات نرم‌افزاری لازم جهت استعدادیابی، پایین بودن سرانه ورزشی در کشور، کمبود مراکز تست ژنتیکی برای سنجش افراد، کمبود مراکز آمادگی جسمانی برای سنجش افراد، کمبود مراکز آنترپوومتریکی برای سنجش افراد، کمبود فضای ورزش در مدارس، کمبود امکانات ورزشی در مدارس، نبود بانک اطلاعاتی جامع در زمینه استعدادیابی، نبود کمیته‌های استعدادیابی در تعدادی از فدراسیون‌ها و هیأت‌های فعال در استان‌ها.

موانع مالی: دولتی بودن باشگاه‌ها و تأمین بودجه باشگاه‌ها از دولت، نبود برنامه‌های درآمدزا (مانند استعدادیابی) در باشگاه‌ها، کمبود بودجه فدراسیون‌ها در امر استعدادیابی، کمبود بودجه آموزش و پرورش در امر استعدادیابی، ضعف مالی خانواده‌ها، نبود بستر مناسب جهت ورود و سرمایه‌گذاری بخش در ورزش و بالأخص امر استعدادیابی، هزینه نشدن تمامی بودجه مربوط به بخش

ارتباط بین معلمان تربیت بدنی مدارس و فدراسیون‌ها، ضعیف عمل کردن معاونت توسعه ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان در ترویج ورزش در سطح جامعه، سرمایه‌گذاری اندک باشگاه‌های ورزشی در سطوح پایه، کمبود کانون‌های خصوصی استعدادیابی در سطح کشور، بها ندادن به باشگاه‌های گمنام که در امر استعدادیابی فعال هستند، حمایت و پشتیبانی نامناسب از مستعدان ورزشی، قهرمانان و نخبگان ورزشی ملی به‌منظور حفظ و ارتقای عملکرد ورزشی آنها، حمایت مادی و معنوی ناکافی از مربیان سازنده تیم‌های پایه به‌منظور استمرار در پستوانه‌سازی تیم‌های ملی.

موانع مدیریتی: همکاری ضعیف بین وزارت ورزش و جوانان، وزارت آموزش و پرورش، فدراسیون‌ها، باشگاه‌ها و سازمان‌های دست‌اندرکار امر استعدادیابی، ضعف برنامه‌بندمدت و کاربردی در استعدادیابی در وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون‌های ورزشی و باشگاه‌ها و وزارت آموزش و پرورش، فعال نبودن مراکز استعدادیابی در ادارات تربیت بدنی آموزش و پرورش، تعویض زود هنگام مدیران در سطوح مختلف مدیریتی ورزش کشور، محدودیت شرکت بانوان در ورزش، عدم توجه به استعداد مناطق دورافتاده، تمایل مدیران به رشد جهشی و نتیجه گرفتن کوتاه‌مدت به جای رشد گام‌به‌گام و پایدار از طریق فرایندهای بلندمدت مانند استعدادیابی، استفاده از مدیران بدون تخصص در سازمان‌های ورزشی، اولویت نداشتن مسئله استعدادیابی در برنامه‌ریزی در ارگان‌های دست‌اندرکار این امر، سهم اندک باشگاه‌های ورزشی در امر استعدادیابی، دخالت بیش از اندازه فدراسیون‌ها در فرایند استعدادیابی در حالی که استعدادیابی از وظایف باشگاه باید باشد، قائم بودن فرایند استعدادیابی به فرد نه به سیستم، سیاست اشتباه در فدراسیون‌ها و وزارت ورزش در امر استعدادیابی در دهه گذشته، مشکلات برنامه‌ریزی مناسب در اجرای فرایند استعدادیابی با تشکیل

عنوان استعدادیابی وجود ندارد، سیاست‌گذاری ضعیف در نیازسنجی امور پژوهشی استعدادیابی در سازمان‌های متولی پژوهش در کشور، عدم هدایت فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در رشته‌های ورزشی پایه و پرمدال و رشته‌های ورزشی اولویت‌دار در استان‌ها براساس طرح آمایش ورزش قهرمانی کشور.

موانع حمایتی و پشتیبانی: پوشش ضعیف رویدادها در رده‌های سنی پایین توسط رسانه‌ها، کم‌رنگ بودن نقش آموزش، اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در رسانه در زمینه استعدادیابی، پرداختن بیش از حد رسانه صرفاً به چند ورزش برتر کشور و مغفول ماندن بسیاری از رشته‌ها، کمبود برگزاری دوره‌های بازآموزی و کارگاه‌های آموزشی برای مربیان در زمینه استعدادیابی و پرورش آنها، کم‌رنگ بودن ارتباط بین معلمان تربیت بدنی مدارس و فدراسیون‌ها، ضعیف عمل کردن معاونت توسعه ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان در ترویج ورزش در سطح جامعه، سرمایه‌گذاری اندک باشگاه‌های ورزشی در سطوح پایه، کمبود کانون‌های خصوصی استعدادیابی در سطح کشور، بها ندادن به باشگاه‌های گمنام که در امر استعدادیابی فعالاند، حمایت و پشتیبانی نامناسب از مستعدان ورزشی، قهرمانان و نخبگان ورزشی ملی به‌منظور حفظ و ارتقای عملکرد ورزشی آنها، حمایت مادی و معنوی ناکافی از مربیان سازنده تیم‌های پایه به‌منظور استمرار در پستوانه‌سازی تیم‌های ملی.

موانع حمایتی و پشتیبانی: پوشش ضعیف رویدادها در رده‌های سنی پایین توسط رسانه‌ها، کم‌رنگ بودن نقش آموزش، اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در رسانه در زمینه استعدادیابی، پرداختن بیش از حد رسانه صرفاً به چند ورزش برتر کشور و مغفول ماندن بسیاری از رشته‌ها، کمبود برگزاری دوره‌های بازآموزی و کارگاه‌های آموزشی برای مربیان در زمینه استعدادیابی و پرورش آنها، کم‌رنگ بودن

در کشور ما تقریباً هیچ‌یک از این برنامه‌های ارائه شده، از چارچوب‌های روشن مدیریتی برخوردار نیست و استمرار و شمول کافی نیز ندارد و تحت تأثیر نظام مشخصی قرار نمی‌گیرد (۳). بنابراین تدوین برنامه‌ای جامع برای استعدادیابی که مشتمل بر تمامی ابعاد فنی و دربرگیرنده چارچوب‌های روشن مدیریت باشد، مورد نیاز است، و برای این امر می‌بایست ابتدا موانع کار مشخص شوند. این امر می‌تواند برنامه‌ریزی کلان ورزش کشور را نیز متأثر سازد و تقسیم کار ملی در ورزش، تخصیص منابع مالی و کالبدی و تجهیزات را نیز هدفمند سازد و به بیان روشن‌تر، برنامه توسعه ورزش به‌ویژه از بعد قهرمانی از حالت تصادفی به شرایط مطلوب و هدف‌دار نزدیک کند (۹). همان‌طور که اشاره شد، هدف از تحقیق حاضر بررسی موانع استعدادیابی در ورزش ایران بود. در این زمینه نتایج تحقیق نشان داد که ۷۰ مانع در مسیر استعدادیابی ایران تا رسیدن به هدف خود که شکوفا شدن ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور است، وجود دارد. این موانع در ۷ فاکتور دسته‌بندی شدند. یکی از آنها فاکتور موانع انسانی با ۶ مؤلفه است، که موانع مربوط به این قسمت غالباً مربوط به نبود تخصص و حرفه کافی در بین افرادی است که درگیر در امر استعدادیابی و متولیان این امر هستند. نتایج حاضر با نتایج حسینی (۱۳۹۱)، گلبن^۱ و همکاران (۲۰۱۰)، کراسیلیشچیکو^۲ (۲۰۱۱)، همخوانی داشت (۱۶، ۱۴، ۴). فاکتور دوم از نظر میزان اهمیت موانع مالی با ۹ مؤلفه بود. مؤلفه‌های این فاکتور مربوط به موانع مالی و کمبود بودجه در سازمان‌های ورزشی کشور و به‌تبع در عرصه استعدادیابی ورزش کشور بود که از مهم‌ترین دلایل آن می‌توان به دولتی بودن ورزش کشور و فراهم نشدن تسهیلات جهت ورود بخش خصوصی به ورزش کشور اشاره کرد (۳). نتایج حاضر با نتایج تحقیقات حسینی (۱۳۹۱)، دوستداری و همکاران (۱۳۹۴)،

تیم تخصصی و ارتباط و هماهنگی با سایر مراکز در این زمینه در وزارت ورزش، مشکلات کنترل و ارزیابی مناسب در اجرای فرایند استعدادیابی با تشکیل تیم تخصصی و ارتباط و هماهنگی با سایر مراکز در این زمینه در وزارت ورزش.

در ادامه برای بررسی پایایی سؤالات پرسشنامه (ابزار منظور) نیز از آلفای کرونباخ استفاده شد. میزان آلفای کرونباخ متغیر علمی پژوهشی ۰،۹۷، متغیر انسانی ۰،۹۴، متغیر فرایندی ۰،۹۷، متغیر حمایتی پشتیبانی ۰،۹۴، متغیر مالی ۰،۹۴، متغیر مدیریتی ۰،۹۳، متغیر زیربنایی ۰،۹۶، و آلفای کرونباخ کل پرسشنامه ۰،۹۶، به‌دست آمد. همان‌طور که مشخص است همه متغیرها از پایایی بالایی در مدل برخوردارند. پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ بالای ۰/۷ نشان از قابل قبول بودن پایایی هر سازه تحقیق دارد (۱).

بحث و نتیجه‌گیری

روش‌های استعدادیابی مؤثر و کارآمد، در فعالیت‌های ورزشی نوین نقشی مهم ایفا می‌کنند و این امر از عوامل عمده برتری کشورهای پرمثال در بسیاری از رشته‌های المپیک بوده است. واقعه‌ای که هر چهار سال یک‌بار پیش می‌آید، علاقه زیادی به پیش‌بینی عملکردهای آتی پدید می‌آورد. هنگام آماده شدن برای بازی‌های المپیک، گزینش و پرورش بهترین ورزشکاران در هر کشور به مسئله مهمی تبدیل می‌شود. به‌نظر می‌رسد کشورهای مشخصی فرایندهای گزینشی کاملاً توسعه‌یافته‌ای دارند، درحالی‌که فرایند گزینش در دیگر کشورها کفایت لازم را ندارد. دیدگاه رایج این است، در کشورها افرادی که می‌توانند به ورزشکاران برجسته‌ای تبدیل شوند، در سنین پایین، دقیق شناسایی می‌شوند تا در مسابقه‌هایی مانند المپیک بتوانند صاحب برتری شوند (۳).

2. Krasilshchikov

1. Gulbin

اهداف در این عرصه می‌شود، هستند. نتایج تحقیق در این مؤلفه نیز با نتایج تحقیقات قراخلو و همکاران (۱۳۸۸)، حسینی (۱۳۹۱)، دوستداری و همکاران (۱۳۹۴) همخوانی داشت (۴، ۵، ۹). فاکتور آخر، فاکتور موانع علمی- پژوهشی با ۱۰ مؤلفه بود. در کشور نهادی که به‌صورت اختصاصی عهده‌دار تحقیق در زمینه استعدادیابی باشد وجود ندارد. همچنین نتایج تحقیقات و پژوهش‌های انجام شده صرفاً در کتابخانه‌ها انبار شده و استفاده عملیاتی از آنها نمی‌شود. نتایج تحقیق در مؤلفه حاضر با نتایج مطالعات حسینی (۱۳۹۱)، همخوانی داشت (۴).

در نهایت با توجه به یافته‌های تحقیق که شرح داده شد، تعداد ۷۰ مانع در استعدادیابی ورزش ایران شناسایی شد که در ۷ فاکتور دسته‌بندی شدند. لازم است سازمان‌های مختلف ورزشی از جمله وزارت ورزش، سازمان ورزش شهرداری، فدراسیون‌ها، هیأت‌های ورزشی، باشگاه‌های دولتی و خصوصی، مدارس و حتی دانشکده‌های تربیت بدنی و سایر متولیان امر استعدادیابی، برای دستیابی به نظام استعدادیابی موفق و اجرایی کردن آن، این موانع را در نهاد خود شناسایی کنند و در جهت برطرف کردن این موانع تا رسیدن به وضعیت مطلوب بکوشند. با توجه به این موضوع می‌توان گفت پرسشنامه موانع استعدادیابی در ورزش ایران، ابزار مناسبی برای سنجش موانع استعدادیابی در نهادهای مختلف ورزشی کشور است. بنابراین وجود ابزار تهیه‌شده در این تحقیق، که برای نخستین بار به‌صورت جامع به کشف و گردآوری موانع استعدادیابی در ورزش ایران پرداخته است، می‌تواند کمک شایانی به ایشان کند.

همخوانی داشت (۴، ۵). فاکتور بعدی فاکتور موانع حمایتی و پشتیبانی با ۱۱ مؤلفه بود. نتایج به‌دست‌آمده در این فاکتور با نتایج تحقیقات قراخلو و همکاران (۱۳۸۸)، حسینی (۱۳۹۱)، گل‌بین و همکاران (۲۰۱۰) همخوانی داشت (۴، ۹، ۱۴). فاکتور بعد، موانع مدیریتی با ۱۴ مؤلفه بود. مؤلفه‌های این فاکتور اغلب مربوط به موانع مدیریتی، برنامه‌ریزی‌های استراتژیک، سیاست‌ها، خط‌مشی‌های ارتباطات سازمان‌ها و مدیران ورزشی در رأس نهادهای ورزشی کشور است. نتایج این مؤلفه با نتایج تحقیقات قراخلو و همکاران (۱۳۸۸)، حسینی (۱۳۹۱)، دوستداری و همکاران (۱۳۹۴)، همخوانی داشت (۴، ۵، ۹). فاکتور بعد، فاکتور موانع زیربنایی با ۱۰ مؤلفه بود. همان‌طور که می‌دانیم، به‌منظور اجرایی شدن و کاربردی شدن مدل‌های استعدادیابی نوین امکاناتی مانند سالن‌های ورزشی، امکانات ورزشی در رشته‌های متنوع، ابزار و وسایل مخصوص سنجش و اندازه‌گیری، نرم‌افزارهای کامپیوتری، وسایل تست‌های آزمایشگاهی و ... باید در اختیار متخصصان امر قرار گیرد. نبود این امکانات سبب کم شدن توان اجرایی مدل‌های نوین در استعدادیابی و پایین آمدن توانایی متخصصین در به‌کارگیری تست‌ها و روش‌های مختلف استعدادیابی می‌شود که در نهایت به بازگشت و درجا زدن در روش سنتی منجر می‌شود. نتایج تحقیق در مؤلفه حاضر با نتایج تحقیقات حسینی (۱۳۹۱)، دوستداری و همکاران (۱۳۹۴) همخوانی داشت (۴، ۵). فاکتور بعدی، فاکتور موانع فرایندی با ۱۰ مؤلفه بود مؤلفه‌های این فاکتور اغلب مربوط به مشکلات اجرایی مدل‌ها و روش‌های استعدادیابی از نقطه ابتدایی تا پایانی در کشور که مانع از دستیابی به

منابع و مأخذ

۱. آذر، عادل؛ قنواتی، مهدی؛ غلامزاده، رسول. (۱۳۹۱). مدل‌سازی مسیری- ساختاری در مدیریت: کاربرد نرم‌افزار اسمارت پی ال اس. تهران: نگاه دانش، ص ۳۵-۲۰.
۲. اسدی، نوید. (۱۳۹۳). طراحی نظام مطلوب استعدادیابی ورزش بسیج ایران. طرح تحقیقاتی پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی بسیج، ص ۶۳-۵۴.
۳. اسدی، نوید. (۱۳۹۵). «بررسی موانع استعدادیابی در ورزش ایران». رساله دکتری، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران.
۴. حسینی، سید شاهو؛ قربانیان رجبی، آسیه؛ حمیدی، مهرزاد؛ سجادی، سید نصراله. (۱۳۹۱). «بررسی و شناسایی عوامل استراتژیک) نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید (استعدادیابی در ورزش قهرمانی جمهوری اسلامی ایران». نشریه مدیریت ورزشی، ش ۱۷، ص ۵۴-۲۹.
۵. دوستداری، سجاد؛ اشرف گنجوی، فریده؛ سهیلی، بهزاد. (۱۳۹۴). «بررسی مشکلات استعدادیابی فوتبال»، نشریه مدیریت ورزشی، دوره ۷، ش ۴، ص ۶۳۵-۶۲۱.
۶. سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران (مرکز ملی مدیریت و توسعه ورزش کشور). (۱۳۸۴). مطالعات تفضیلی توسعه ورزش قهرمانی، چ اول، تهران: سیب سبز.
۷. عیدی، حسین؛ عباسی، همایون؛ بهمن، عسگری. (۱۳۹۱). «تحلیل مسیرهای استعدادیابی ورزشی در کشورهای منتخب جهان». دومین همایش ملی استعدادیابی ورزشی، تهران.
۸. قاسم‌زاده میرکلای، ابراهیم. (۱۳۹۴). «بررسی موانع موفقیت و تداوم اجرای طرح ملی استعدادیابی فدراسیون دوومیدانی ایران». پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، سال چهارم، ش ۱۴۲، ص ۴۷-۳۵.
۹. قراخانلو، رضا؛ حسینی کاخک، سید علیرضا؛ رجبی، حمید. (۱۳۸۸). «نیمرخ آنتروپومتریکی، آمادگی جسمانی و مهارتی پسران ۱۰ تا ۲۰ سال و ظرفیت‌های قهرمانی شهرهای منتخب کشور»، پژوهش در علوم ورزشی، ش ۲۵، ص ۳۶-۱۳۶.
۱۰. کجباف‌نژاد، هادی. (۱۳۹۲). «شناسایی و پیش‌بینی شاخص‌های استعدادیابی روان‌شناختی ورزشکاران با روش تحلیل عوامل». مطالعات روان‌شناسی ورزشی، ش ۴، ص ۹۳-۴۴.
11. Cho, S. S. Han and M. E. Freeley (2012). "Development of Leadership of Former and Prospective Science Olympians and General Students: Examining Contributions of Personal Characteristics and Family Processes." *Talent Development & Excellence* 4(2): 127-141.
12. Culross, R. R. (2015). "A Talent Development Perspective on the Olympic Athlete." *American Journal of Sports Science and Medicine* 3(5): 108-111.
13. Gulbin, J. K. Oldenzel, J. Weissensteiner and F. Gagné (2010). "A look through the rear view mirror: Developmental experiences and insights of high performance athletes". *European Journal for Sport and Society* 3(2): 85-108.
14. Hayman, R. Polman, J. Taylor, B. Hemmings and E. Borkoles (2011). "Development of elite adolescent golfers." *Talent Development & Excellence* 3(2): 249-261.
15. Krasilshchikov, O. (2011). "Talent Recognition and Development-Elaborating on a Principle Model ". *International Journal of Developmental Sport Management* 1(1): 16150.

16. Lund, S., & Söderström, T. (2017). To See or Not to See: Talent Identification in the Swedish Football Association. *Sociology of Sport Journal*, 34(3), 248-258.
17. Matin, V., & Sæther, S. A. (2017). Talented high school football players' perception of talent identification criteria.
18. Pion, J., A. Hohmann, T. Liu, M. Lenoir and V. Segers (2016). "Predictive models reduce talent development costs in female gymnastics." *Journal of sports sciences*: 1-6.
19. Reeves, M. J., McRobert, A. P., Littlewood, M. A., & Roberts, S. J. (2018). A scoping review of the potential sociological predictors of talent in junior-elite football: 2000–2016. *Soccer & Society*, 1-21.
20. Russell J., Dave, C., John, W., Michael, M., Kok, S., John, S., & Tony, W. (2010). Development of the Talent Development Environment Questionnaire for Sport. *Journal of Sports Sciences*, 28(11): 1209-1221.
21. Thomson, R. (2012). "W. and Beavis, N. (1985). Talent identification in sport. Report on behalf of the Otago University and Community Sports Trust for the New Zealand Sports Foundation Inc. and Ministry of Recreation and Sport, The New Zealand Sports Foundation Inc, Wellington, New Zealand. " *Information Science Society* 23(2): 309-315.
22. Till, K., S. Copley, J. O'Hara, C. Chapman and C. Cooke (2010). "Anthropometric, physiological and selection characteristics in high performance UK junior rugby league players. " *Talent Development and Excellence* 2: 193-207.

Designing and The Validity and Reliability of Iran's Sport talent Identification Obstacles Questionnaire

Navid Asadi^{*1} – Mahmoud Goodarzi² – Seied Nasrollah Sajjadi³ – Ebrahim Alidoust Ghahafarokhi⁴

1. PhD, Faculty of physical education and sport sciences. Tehran University, Tehran, Iran 2,3 Professor, Faculty of physical education and sport sciences. Tehran University, Tehran, Iran 4. Associate Professor, Faculty of physical education and sport sciences. Tehran University, Tehran, Iran

(Received:2017/06/20;Accepted:2018/07/04)

Abstract

The purpose of this research was to design and the validity and reliability of Iran's sport talent identification obstacles questionnaire. For that purpose, 71 question questionnaire was designed to measure seven talent identification obstacles and performed on the sample. The sampling method was selective. The statistical sample was 22 people in the qualitative section and 145 in the quantitative section. They were consisted of the president of the Federation, the Federation Talent identification Committee officials, people working in the office of the Ministry of Sport and Youth Talent Search, professors, talent identification coaches, and club officials. Content validity of the questionnaire was conducted by twelve professors in the field. To test reliability of internal consistency (Cronbach's alpha using) were used. Factor analysis showed that the obstacles to talent identification in the sport's seven-factor structure had a good fitting. Finally, the questionnaire and the review of the system of talent identification in all institutions in the country are now in charge of talent identification would be used.

Keywords

Obstacles of identification, questionnaire, validity and reliability, sport.

---

* Corresponding Author: Email : navid.asadi66@yahoo.com ; Tel : +989123997944